31984L0005

A TANÁCS MÁSODIK IRÁNYELVE
(1983. december 30.)
a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó jogszabályainak közelítéséről

(84/5/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 100. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára [1];

tekintettel az Európai Parlament véleményére [2],

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére [3],

mivel a 72/430/EGK irányelvvel [4] módosított 72/166/EGK tanácsi irányelvvel [5] a Tanács elvégezte a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosítására és a biztosítási kötelezettség végrehajtására vonatkozó jogszabályainak közelítését;

mivel a 72/166/EGK irányelv 3. cikke előírja, hogy minden tagállam tegyen meg minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy az általában a területén található gépjárművek felelősségbiztosítással rendelkezzenek; mivel a fedezett felelősség mértékét és a biztosítási fedezet feltételeit azon intézkedések alapján fogják meghatározni;

mivel ugyanakkor továbbra is jelentős eltérések mutatkoznak a különböző tagállamok jogszabályaiban a biztosítással való fedezettség kötelezettségének mértéke tekintetében; mivel ezek az eltérések közvetlen hatást gyakorolnak a közös piac létrehozására és működésére;

mivel indokolt a biztosítással való fedezettség kötelezettségének kiterjesztése a tulajdonban keletkezett károkból eredő felelősségre is;

mivel a biztosítás köteles összegének minden esetben garantálnia kell a balesetet elszenvedők megfelelő kártérítését, függetlenül attól, hogy a baleset melyik tagállam területén történt;

mivel szükséges rendelkezni egy olyan szerv létrehozásáról, amely garantálja, hogy a balesetet elszenvedő abban az esetben sem marad kártérítés nélkül, ha a balesetet okozó gépjármű nem rendelkezik biztosítással, vagy ha a gépjármű azonosítatlan; mivel fontos biztosítani, hogy az ilyen balesetet elszenvedő személy közvetlenül ehhez a szervhez fordulhasson, anélkül hogy módosításra kerülnének azok a rendelkezések, amelyeket a tagállamok az e szerv által megfizetett kártérítés kiegészítő vagy nem kiegészítő jellegének vonatkozásában, valamint a jogátruházás szabályainak vonatkozásában alkalmaznak; mivel ugyanakkor a tagállamok számára biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy bizonyos korlátozott kizárásokat alkalmazzanak az e szerv általi kifizetések tekintetében, valamint hogy egy azonosítatlan gépjármű által okozott anyagi kár megtérítését korlátozhassák vagy kizárhassák a visszaélések veszélyére való tekintettel;

mivel a balesetet elszenvedők érdeke azt kívánja, hogy bizonyos kizárási záradékok csak a biztosító és a balesetben felelős személy közötti viszonyt szabályozzák; mivel ugyanakkor lopott vagy erőszakkal eltulajdonított gépjárművek esetében a tagállamok előírhatják, hogy a fent említett szerv fizesse meg a kártérítést;

---

(1) HL C 214., 1980.8.21., 9. o. és a HL C 78., 1982.3.30., 17. o.
(2) HL C 287., 1981.11.9., 44. o.
(3) HL C 138., 1981.6.9., 15. o.
(4) HL L 291., 1972.12.28., 162. o.
(5) HL L 103., 1972.5.2., 2. o.

mivel annak érdekében, hogy ennek a szervnek a pénzügyi terheit csökkentsék, a tagállamok rendelkezhetnek bizonyos önrész alkalmazásáról olyan esetekben, amikor ez a szerv biztosítással nem rendelkező gépjárművek által — illetve, ahol szükséges, a lopott vagy erőszakkal eltulajdonított gépjárművek által — okozott anyagi kárt térít meg;

mivel a biztosított személy, sofőr vagy bármely más felelős személy családtagjai részére ugyanolyan védelmet kell nyújtani személyi sérülés esetén, mint egyéb harmadik fél esetében;

mivel a biztosítás ellenőrzésének megszüntetése annak a feltételnek a teljesülése esetén valósul meg, hogy a vendéglátó ország országos nemzeti irodája garantálja az általában egy másik tagállamban üzemben tartott gépjárművek által okozott károk megtérítését; mivel a legkézenfekvőbb mód egy adott gépjármű üzemben tartása helyének megállapítására egy adott tagállam forgalmi rendszámtáblájának megléte a gépjárművön; mivel ezért a 72/166/EGK irányelv 1. cikk (4) bekezdés első francia bekezdését, ezt érvényesítendő, módosítani kell;

mivel kezdetben egyes tagállamok helyzetére való tekintettel egyrészt a minimális összegek, másrészt a fedezet és az önrészek vonatkozásában, amelyeket a fent említett szerv alkalmazhat anyagi kár esetén, rendelkezni szükséges arról, hogy ezekben a tagállamokban átmeneti intézkedések segítségével fokozatosan történhessen az irányelv rendelkezéseinek alkalmazása a minimális összegek és az anyagi kárnak az azon szerv általi megtérítése vonatkozásában,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

(1) A 72/166/EGK irányelv 3. cikk (1) bekezdésében említett biztosítás kötelezően mind az anyagi kárt, mind pedig a személyi sérülést fedezi.

(2) A tagállamok által nyújtható magasabb biztosítási összegek sérelme nélkül minden tagállam előírja, hogy azok az összegek, amelyekre az ilyen jellegű biztosítás kötelező, legalább elérik:

– személyi sérülés esetén a 350 000 ECU-t, amennyiben csak egyetlen sérült van; amennyiben egynél több sérült nyújt be egyetlen kárigényt, ezt az összeget a sérültek számával megszorozzák,

– anyagi kár esetén a 100 000 ECU-t kárigényenként, a sérültek számától függetlenül.

A tagállamok a fenti minimális összegek helyett meghatározhatnak egy 500 000 ECU-s minimális összeget is személyi sérülés esetére, amennyiben egynél több személy sérülésére vonatkozik egyetlen kárigény, vagy személyi sérülés és anyagi kár esetére egy kárigényenkénti 600 000 ECU-s általános minimális összeget a sérültek számától és a keletkezett kár természetétől függetlenül.

(3) Ezen irányelv alkalmazásában az „ECU” a 3180/78 (EGK) rendelet ([1]) 1. cikkében meghatározott elszámolási egységet jelöli. A négyéves időtartamokra meghatározandó, nemzeti valutában kifejezett átváltási érték minden időtartam első éve januárjának első napjától a megelőző szeptember utolsó olyan napján érvényes átváltási érték, amely napon rendelkezésre állt az ECU átváltási értéke valamennyi közösségbeli valutában kifejezve. Az első időtartam 1984. január 1-jén kezdődik.

(4) Valamennyi tagállam létrehoz vagy felhatalmaz egy szervet, amelynek a feladata az, hogy kártérítést biztosítson, legalább annak a biztosítási kötelezettségnek az erejéig, amely egy azonosítatlan gépjármű vagy az (1) bekezdésben meghatározott biztosítási kötelezettségnek eleget nem tevő gépjármű által okozott anyagi kár vagy személyi sérülés esetén áll fenn. Ez a rendelkezés nem érinti a tagállamoknak azt a jogát, amelynek értelmében eldönthetik, hogy az e szerv által biztosított kártérítést kiegészítő vagy nem kiegészítő jellegűnek tekintik, illetve amelynek értelmében rendelkezhetnek a kárigények rendezésének megosztásáról a szerv, a balesetben felelős személy vagy személyek, valamint egyéb olyan biztosítók vagy társadalombiztosítási szervek között, amelyek ugyanannak a balesetnek a vonatkozásában kötelesek kártérítést biztosítani a balesetet elszenvedő részére.

A balesetet elszenvedő személy bármely eset kapcsán közvetlenül a szervhez fordulhat, amely a kérésére a balesetet elszenvedő által benyújtott információk alapján köteles indokolással ellátott választ adni számára bármely kártérítés kifizetésének vonatkozásában.

Ugyanakkor a tagállamok kizárhatják a kártérítés e szerv általi kifizetését azon személyek vonatkozásában, akik saját akaratukból szálltak be a gépjárműbe, amely a kárt vagy a sérülést okozta, amennyiben a szerv bizonyítani tudja, hogy tudomásuk volt arról, hogy a gépjármű nem volt biztosítva.

A tagállamok korlátozhatják vagy kizárhatják a kártérítés e szerv általi kifizetését minden olyan esetben, amikor azonosítatlan gépjármű anyagi kárt okozott.

Biztosítással nem rendelkező gépjármű által okozott anyagi kár esetében 500 ECU-t meg nem haladó önrészt is engedélyezhetnek, amelyért a balesetet elszenvedő személy a felelős.

Továbbá minden tagállam alkalmazza törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseit az e szerv által történő kártérítésre, a balesetet elszenvedő személy számára előnyösebb egyéb gyakorlat sérelme nélkül.

([1]) HL L 379., 1978.12.30., 1. o.

2. cikk

(1) Valamennyi tagállam megtesz minden szükséges intézkedést, amely garantálja, hogy bármely törvényi rendelkezést vagy bármely szerződési záradékot, amely a 72/166/EGK irányelv 3. cikke (1) bekezdésének megfelelően kiállított biztosítási kötvényben szerepel, és amely kizárja a biztosítás köréből azokat az eseteket, amikor a gépjárművet olyan személy használja vagy vezeti, aki:

– ezen tevékenységhez nem rendelkezik kifejezett vagy hallgatólagos engedéllyel, vagy

– nem rendelkezik az adott gépjármű vezetésére feljogosító jogosítvánnyal, vagy

– megszegte az adott gépjármű műszaki állapotára és biztonságosságára vonatkozó, törvény által megszabott műszaki előírásokat,

a 72/166/EGK irányelv 3. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában érvénytelennek tekintsenek olyan harmadik fél kárigényének vonatkozásában, aki balesetet szenvedett el.

Mindazonáltal az első francia bekezdésben említett rendelkezés vagy előírás felhasználható olyan személyek ellenében, akik saját akaratukból szálltak be a gépjárműbe, amely a kárt vagy a sérülést okozta, amennyiben a biztosító bizonyítani tudja, hogy tudomásuk volt arról, hogy a gépjármű lopott volt.

A tagállamoknak lehetőségük van rá — a saját területükön történő balesetek esetében —, hogy ne alkalmazzák az első albekezdésben szereplő rendelkezést, amennyiben és amilyen mértékben az elszenvedett kárért a kárvallott személy egy szociális biztonsági szervtől kártérítést kaphat.

(2) Lopott vagy erőszakkal eltulajdonított gépjárművek esetében a tagállamok rendelkezhetnek arról, hogy az 1. cikk (4) bekezdésében meghatározott szerv fizesse ki a kártérítést a biztosító helyett az e cikk (1) bekezdésében megállapított feltételek mellett; amennyiben a gépjárművet általában egy másik tagállam területén tartanak üzemben, az a szerv nem nyújthat be kárigényt abban a tagállamban semmilyen szervhez.

Azok a tagállamok, amelyek lopott vagy erőszakkal eltulajdonított gépjárművek esetében úgy rendelkeznek, hogy az 1. cikk (4) bekezdésében említett szerv fizesse meg a kártérítést, anyagi kár esetére egy 250 ECU-t nem meghaladó önrészt rögzíthetnek, amelyért a baleset elszenvedő személy a felelős.

3. cikk

Baleset esetén a biztosított személy, sofőr vagy bármely más, a magánjog értelmében felelős személy családtagjai, akik felelősségét az 1. cikk (1) bekezdésében említett biztosítás fedezi, a családi kapcsolatra való hivatkozással a személyi sérülés vonatkozásában nincsenek automatikusan kizárva a biztosítás köréből.

4. cikk

A 72/166/EGK irányelv 1. cikk (4) bekezdésének első francia bekezdése helyébe a következő lép:

„– annak az államnak a területét, amelynek rendszámtáblájával a gépjármű el van látva, vagy”.

5. cikk

(1) A tagállamok módosítják nemzeti rendelkezéseiket annak érdekében, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 1987. december 31-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) Az így módosított rendelkezéseket legkésőbb 1988. december 31-étől kezdődően alkalmazzák.

(3) A (2) bekezdés ellenére:

a) a Görög Köztársaságnak rendelkezésére áll az 1995. december 31-ig tartó időszak arra, hogy az 1. cikk (2) bekezdésében előírt szintre növelje a garanciákat. Amennyiben él ezzel a lehetőséggel, a garanciának az abban a cikkben meghatározott összeg

   – több mint 16 %-át kell elérnie legkésőbb 1988. december 31-ig,

   – 31 %-át kell elérnie legkésőbb 1992. december 31-ig.

b) a többi tagállamnak az 1990. december 31-ig tartó időszak áll rendelkezésére, hogy az 1. cikk (2) bekezdésében előírt szintre növelje a garanciákat. Azok a tagállamok, amelyek élnek ezzel a lehetőséggel, kötelesek az (1) bekezdésben szereplő határidőig megnövelni a garanciákat legalább az 1984. január 1-jén hatályban lévő garanciák és az 1. cikk (2) bekezdésében előírt összegek közötti különbség felével.

(4) A (2) bekezdés ellenére:

a) az Olasz Köztársaság rendelkezhet úgy, hogy az 1. cikk (4) bekezdésének ötödik albekezdésében meghatározott önrész 1 000 ECU legyen 1990. december 31-ig.

b) a Görög Köztársaság és Írország rendelkezhet arról, hogy:

   – az 1. cikk (4) bekezdésében említett szerv által megfizetett kártérítés anyagi kár esetén ki legyen zárva 1992. december 31-ig,

   – az 1. cikk (4) bekezdésének ötödik albekezdésében említett önrész és a 2. cikk (2) bekezdés második albekezdésében említett önrész 1 500 ECU legyen 1995. december 31-ig.

6. cikk

(1) Legkésőbb 1989. december 31-ig a Bizottság jelentést nyújt be a Tanácsnak azokról a tagállamokról, amelyek érdekében az 5.

cikk (3) bekezdés a) pontjában és (4) bekezdés b) pontjában meghatározott átmeneti intézkedések történtek, és ahol szükséges, javaslatokat tesz ezeknek az intézkedéseknek a felülvizsgálatára a fejlemények tükrében.

(2) Legkésőbb 1989. december 31-ig a Bizottság jelentést nyújt be a Tanácsnak az irányelv alkalmazásában történt előrehaladásról, és ahol szükséges, javaslatokat tesz különösen az 1. cikk (2) és (4) bekezdésében meghatározott összegek módosítása vonatkozásában.

7. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1983. december 30-án.

a Tanács részéről

az elnök

G. VARFIS